

ปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

Factors of Physical Disability People's Vocational Training in Disabled Occupation Rehabilitation Center of the Bangkok Metropolitan Area

พัชนี ประสิทธิ์วิทยกิจ¹

Patchanee Prasititanyakit

Receive August 16, 2024; Retrieved December 6, 2024 ; Accepted December 12, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบ ปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ คนพิการที่เข้ารับการฟื้นฟูอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบกรณีมี 2 กลุ่มใช้การทดสอบค่าที (t test) กรณีมากกว่า 2 กลุ่มใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พบว่า เพศต่างกัน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม อายุต่างกัน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม และด้านสังคมสงเคราะห์ และสถานภาพสมรสต่างกัน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ 3. ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ควรมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือในด้านการเงิน กฎระเบียบมีความเคร่งครัดเกินไป และควรมีข่าวสารเกี่ยวกับคนพิการและการให้ความช่วยเหลือ

คำสำคัญ: ปัจจัยการฝึกอาชีพ, ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ, การพัฒนาอาชีพ

¹ อาจารย์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

Teacher, Demonstration School Ramkhamhaeng University (Secondary School)

Email: patchanee.p@ds.ru.ac.th

Abstract

This research article aims to Study and compare Factors in vocational training for people with disabilities in vocational rehabilitation centers for the disabled Bangkok and surrounding areas. The sample group used in the research was 205 people with disabilities who received vocational rehabilitation in the Vocational Rehabilitation Center for the Disabled in Bangkok and surrounding areas. The instrument used in this research was a questionnaire. data analysis By finding the percentage, mean () and standard deviation (SD) and testing in the case of 2 groups using a t test (t test). In the case of more than 2 groups, using one-way analysis of variance (One-way ANOVA). The research results found that 1. Factors in vocational training for disabled people in vocational rehabilitation centers for the disabled Bangkok and surrounding areas at a high level 2. Results of comparing factors of vocational training for disabled people in vocational rehabilitation centers for the disabled. Bangkok and surrounding areas found that different genders had a statistically significant difference at the .05 level in terms of teachers and teaching and learning activities. And regarding the vocational courses that are trained, different ages have a statistical significant difference at the .05 level. and social work and different marital status There is a statistically significant difference at the .05 level in terms of teachers and teaching activities. Vocational courses that are trained Facilities and services 3. Additional comments and suggestions Concerning factors in vocational training for disabled people in vocational rehabilitation centers for disabled people in Bangkok and surrounding areas. Arranged from highest to lowest as follows: There should be agencies to provide financial assistance. The rules are too strict. And there should be news about people with disabilities and assistance.

Keywords: Vocational training factors, vocational rehabilitation center, vocational development

บทนำ

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดต่อการพัฒนาสังคม กล่าวคือสังคมใดที่มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ รวมถึงมีสมรรถภาพ ทั้งร่างกาย และจิตใจที่สมบูรณ์ สังคมนั้นก็จะมีความสำเร็จก้าวหน้า แต่ในสังคมแห่งความจริง ประกอบไปด้วยมนุษย์ ที่มีทั้งปกติ และผิดปกติ มนุษย์ที่ผิดปกตินี้ถูกเรียกว่า “คนพิการ” ประปนอยู่ด้วย คนพิการเป็นชนกลุ่มน้อยที่ขาดโอกาสอันเนื่องมาจากศักยภาพ ขาดความทัดเทียมกับบุคคลปกติ อันเนื่องมาจากความพิการ แต่คนพิการก็ยังมีศักยภาพ และความสามารถ ความพิการดังกล่าวหากเกิดขึ้นกับบุคคลใดแล้วย่อมก่อให้เกิดผลกระทบ ทางด้านจิตใจ ทั้งนี้เพราะสมรรถภาพทางร่างกายก็จะลดลง และสภาพทางร่างกายที่ไม่สมบูรณ์ จะทำให้คนพิการไม่ได้รับความสนใจ และเอาใจใส่จากผู้อื่นเท่าที่ควร ส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้พิการ คนพิการจะถูกมองว่าเป็นคนไร้ความสามารถ เป็นภาระของครอบครัวและสังคม โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดู การยอมรับในสังคม และหน่วยงานในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม เหมือนคนปกติ (Apornrat. I., 2011) ในทางกลับกัน คนพิการสามารถฟื้นฟูสมรรถภาพ และสามารถพัฒนาศักยภาพได้หากได้รับการพัฒนาฟื้นฟูอย่างถูกวิธี สามารถประกอบอาชีพการงานเป็นส่วนหนึ่งของสังคม สามารถพัฒนาตนเอง และสังคมได้ นำมาซึ่งการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข (Singwee. C., 2005)

การทำงานมีความสำคัญสำหรับคนพิการมาก เพราะจะทำให้มีรายได้ มีเงินจับจ่ายใช้สอย ให้ได้มาซึ่งปัจจัยสี่ และการทำงานยังมีความสำคัญกับคนพิการในแง่ของศักดิ์ศรี ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และเป็นที่ยอมรับของสังคมอีกด้วย ซึ่งหากคนพิการได้รับการส่งเสริมให้ถูกทาง ตรงตามความถนัด และความสามารถ คนพิการก็จะเป็นแรงงานที่มีคุณค่า และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมต่อไป (Assawachuang. S., 2005)

จากรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย ของ National Office for the Promotion and Development of Quality of Life for Persons with Disabilities (2009) พบว่า มีคนพิการที่ได้รับการออกบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน 1,802,375 คน (ร้อยละ 2.72 ของประชากรทั้งประเทศ) มีประเภทความพิการทั้งสิ้น 7 ประเภท ได้แก่ พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย พิการทางการได้ยิน หรือการสื่อความหมาย พิการทางการเห็น พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม พิการทางสติปัญญา พิการทางการเรียนรู้ และออทิสติก ประเภทที่มีความพิการมากเป็น ลำดับที่ 1 คือ พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน 878,888 คน (ร้อยละ 48.76) ซึ่งเป็นคนพิการที่อยู่ในวัยทำงาน (อายุ 15 - 60 ปี) จำนวน 802,058 คน เป็นคนพิการในวัยทำงานที่ประกอบอาชีพ จำนวน 227,924 คน (ร้อยละ 28.42) และเป็นคนพิการในวัยทำงานที่สามารถประกอบอาชีพได้ แต่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 455,990 คน (ร้อยละ 56.85)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อนำผลการวิจัย เป็นข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องพัฒนาอาชีพของคนพิการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำแนกตาม เพศ อายุ และสถานภาพสมรส
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการดำเนินการพัฒนาฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คนพิการทางกายที่เข้ารับการฟื้นฟูอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ ปัจจัยการฝึกอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และด้านสังคมสงเคราะห์

การทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ ของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959) เป็นทฤษฎีการจูงใจที่ศึกษาถึงสาเหตุจูงใจในการทำงานมี 2 ปัจจัยด้วยกัน คือ

1. ปัจจัยกระตุ้นหรือจูงใจ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานที่มีผลทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานมีอยู่ 5 ประการคือ
 - 1.1 ความสำเร็จในการทำงาน หมายถึง การที่บุคคลสามารถแก้ไขปัญหาลักษณะต่าง ๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพอใจในผลสำเร็จของงานนั้น
 - 1.2 การยอมรับ หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือ ไม่ว่าจะจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้มาขอคำปรึกษา หรือจากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนับถืออาจอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจ

1.3 ลักษณะงาน หมายถึง งานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำทลายให้ลงมือทำหรือปฏิบัติ

1.4 ความรับผิดชอบ หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ไม่มีการตรวจหรือควบคุมงานอย่างใกล้ชิด

1.5 ความก้าวหน้า หมายถึง การได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งหรือมีโอกาสได้รับการฝึกอบรม การสัมมนา และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

2. ปัจจัยค้ำจุน เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการบริหารมีด้วยกัน 5 ปัจจัยคือ

2.1 นโยบายและการบริหารงาน หมายถึง การจัดและการบริหารองค์การที่มีนโยบายที่แน่นอน มีแนวปฏิบัติ มีระเบียบแบบแผน การบริหารที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และรับทราบนโยบายการบริหาร

2.2 การปกครองบังคับบัญชา หมายถึง ความศรัทธาและยอมรับนับถือในตัวผู้บังคับบัญชาที่ประพฤติตนเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป มีเหตุผล มีความรู้ ความสามารถ

2.3 การสนับสนุนระหว่างบุคลากร หมายถึง ความมีมนุษยสัมพันธ์อันดีของผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน

2.4 เงินเดือน หมายถึง รายได้ประจำ และรายได้พิเศษของผู้ร่วมงานที่ได้รับจากองค์การ

2.5 สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน หมายถึง สภาพการณ์และปัจจัยต่าง ๆ ที่ช่วยการปฏิบัติงานมีความคล่องตัวขึ้น ได้แก่ วัสดุ เครื่องอำนวยความสะดวก สภาพสถานที่ทำงาน อุปกรณ์การบริหาร ตลอดจนความมีอิสระในการปฏิบัติงาน

สรุป ทฤษฎีการจูงใจของของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg) ประกอบไปด้วยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ปัจจัยกระตุ้นหรือจูงใจ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานที่มีผลทำให้เกิดความพอใจในหน้าที่การงาน และปัจจัยค้ำจุน เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับนโยบาย และการบริหารงานขององค์การ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เป็นปัจจัยที่ช่วยให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัวขึ้น ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องนำไปปรับใช้ในหน่วยงานเพื่อความเหมาะสมในการบริหารงาน และพัฒนาให้หน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานต่อไป

ในส่วนการฟื้นฟูอาชีพคนพิการนั้น Rattanakorn. K. (1988) กล่าวว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพ หรือการฟื้นฟูอาชีพ คนพิการนั้นควรจะต้องคำนึงถึงหลักปรัชญาและหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. คนพิการเป็นบุคคลที่มีสิทธิมนุษยชนอย่างเต็มบริบูรณ์ เช่นเดียวกับบุคคลที่มีอวัยวะสมบูรณ์ทั้งหลาย ดังนั้น เขาจึงควรมีสติได้รับมาตรการแห่งความคุ้มครองและความช่วยเหลือทุก ๆ อย่างที่เป็นไปได้จากประเทศของเขาและมีโอกาสที่จะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ

2. โดยสภาพแห่งความพิการของบุคคลย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านอารมณ์ จิตใจตลอดจนความรู้สึกน้อยใจที่ว่าเขาเป็นผู้พิการ ดังนั้น ผู้พิการจึงควรมีสติเรียกร้องและได้รับความเห็นอกเห็นใจและความช่วยเหลือในการสร้างสรรค์จากสังคมเป็นพิเศษ

3. คนพิการสามารถพัฒนาสมรรถภาพที่ยังคงเหลืออยู่ในตัวให้ขึ้นไปถึงระดับสูงอันคาดไม่ถึงถ้าให้โอกาสที่เหมาะสมแก่เขา และโดยทั่ว ๆ ไป เขาอาจจะกลายเป็นผู้ที่มีประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อประเทศชาติ แทนที่จะเป็นภาระแก่ตัวเขาเอง แก่ครอบครัวและแก่ประเทศชาติ

4. คนพิการย่อมมีความรับผิดชอบต่อชุมชนในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สวัสดิภาพทางเศรษฐกิจของชาติในทุก ๆ ทาง เท่าที่จะสามารถกระทำได้ภายหลังการฟื้นฟูสมรรถภาพแล้ว

5. ความปรารถนาอันสูงสุดของคนพิการก็คือให้ได้มีชีวิตอย่างอิสระในชุมชนเหมือนคนปกติธรรมดา แทนที่จะใช้เวลาวันหนึ่ง ๆ ให้หมดไปในสถานสงเคราะห์ที่แยกออกไปอยู่ต่างหาก หรือมีชีวิตอยู่อย่างได้ชื่อว่าเป็นคนพิการ

6. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการจะสำเร็จลงได้ด้วยดี ก็โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบรรดาบุคคลในวงการต่าง ๆ อาทิเช่น วงการแพทย์ การศึกษา การสังคม และการอาชีพที่จะร่วมกันปฏิบัติงานกันเป็นคณะอย่างจริงจัง

สำหรับศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการนั้น มี วัตถุประสงค์การดำเนินงานศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ประกอบไปด้วย

1. ให้การอบรมและการฝึกอาชีพแก่คนพิการ ให้มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญงาน ที่จะออกไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการ และอาชีพอิสระได้

2. ให้การฟื้นฟูและแก้ไขสภาพความพิการของอวัยวะตามหลักการแพทย์เฉพาะราย ที่แพทย์ วินิจฉัย ให้การรักษาและฟื้นฟู อาทิ การจัดแขนเทียม ขาเทียม เบรส รองเท้าสำหรับคนพิการ รถเข็น รถโยก ไม้ค้ำยัน หรือการผ่าตัด เป็นต้น

3. ให้การฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านจิตใจและสังคม ช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และวิธีการปฏิบัติต่อตัวเอง ต่อสังคม และการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ทั้งในด้าน การดำเนินชีวิตประจำวัน และการใช้ชีวิตในสังคมอย่างเป็นปกติสุข

4. ให้คำแนะนำปรึกษาและแนะแนวอาชีพ ตลอดจนการประเมินผลการฝึกอบรม เพื่อให้ คนพิการนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และให้ผลสูงสุดตามความถนัดและความสามารถ แต่ละคน

5. จัดหางานให้คนพิการที่จบหลักสูตรของศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ได้เข้าทำงานในสถานประกอบการเอกชน หรือประกอบอาชีพอิสระ

โดยที่คนพิการจะไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้นในการอบรมอาชีพ โดยมีหลักสูตรในการฝึกอบรม 5

สาขาอาชีพ ได้แก่ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าและการใช้จักรอุตสาหกรรม ช่างเย็บหนัง ช่างอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ และการเตรียมความพร้อมวิชาชีพพระยะสัน โดยให้บริการ ดังนี้

1. ฝึกอาชีพเสริมหลักสูตร เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมอาชีพ สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพเพิ่มเติมได้ เช่น การทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ การทำเทียนเจล การเพาะเห็ด เป็นต้น
2. บริการด้านปัจจัย 4 ได้แก่ การจัดที่พักอาศัย (อาคารพักขาย-หญิง) อาหาร3มื้อ เครื่องแต่งกาย (ชุดฝึกอบรมและชุดกิจกรรม) การรักษาพยาบาล และการจัดสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัว ที่จำเป็น
3. บริการด้านการฟื้นฟูและปรับสภาพร่างกาย ได้แก่ การประเมินสมรรถภาพความพิการ และการเตรียมความพร้อมทางร่างกายเพื่อไม่ให้เป็นผู้ประสบต่อการฝึกอาชีพ รวมทั้งจัดหาเครื่องช่วยความพิการ และกายอุปกรณ์เสริมและเทียม เช่น แขนเทียม ขาเทียม เบรสน รองเท้าสำหรับคนพิการ รถเข็น รถโยก ไม้ค้ำยัน หรือการผ่าตัด เป็นต้น
4. บริการด้านสังคมสงเคราะห์ ได้แก่ การปรับสภาพทางด้านสังคม อารมณ์ และจิตใจ รวมทั้ง การให้ความช่วยเหลือ การให้คำแนะนำปรึกษาทางด้านต่างๆ เพื่อให้ ผู้พิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพได้ปรับตัว ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข
5. บริการด้านนันทนาการ เช่น จัดให้มีกิจกรรมทัศนศึกษา ศิลปะ ดนตรี กีฬา และเกมส์ ต่างๆ เพื่อให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการฝึกอาชีพ และได้มี โอกาสเข้าร่วมการแข่งขันหาประสบการณ์ในโอกาสต่างๆ
6. บริการด้านการเตรียมความพร้อมในการเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต และเพื่อส่งเสริม การมีส่วนร่วมในสังคม ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้คนพิการมีความพร้อมในการดำเนินชีวิตในสังคม โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมศึกษาดูงาน การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะการดำเนินชีวิตต่างๆ
7. บริการด้านการศึกษา เช่น การส่งเสริมความรู้ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาสายสามัญ ในระบบการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย นอกจากนี้ ยังประสานความร่วมมือจากองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมความรู้แก่ผู้รับ การฝึกอาชีพในด้านต่าง ๆ
8. บริการด้านการจัดหางาน ติดตามประเมินผล และแนะแนวด้านอาชีพแก่ผู้สำเร็จ การฝึกอาชีพ ให้ได้มีงานในสถานประกอบการ หรือประกอบอาชีพอิสระและฝึกทักษะเพิ่มเติม รวมทั้ง การให้คำปรึกษาแนะนำ การกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ และการรวมกลุ่มประกอบอาชีพอิสระตามความเหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ประกอบไปด้วย

ประชากร ได้แก่ คนพิการทางกายที่เข้ารับการฟื้นฟูอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 418 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คนพิการทางกายที่เข้ารับการฟื้นฟูอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ได้มาโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95% ของจำนวนประชากร แล้วใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) อย่างเป็นสัดส่วน ซึ่งในแต่ละชั้นภูมิใช้เทคนิค การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ 205 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ชนิดเลือกตอบ คำถามแบบเลือกตอบ (multiple choices) เพื่อถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ และสถานภาพสมรส

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และด้านสังคมสงเคราะห์ จำนวน 40 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale questionnaire) 5 ระดับ คือ เป็นปัจจัยมากที่สุด เป็นปัจจัยมาก เป็นปัจจัยปานกลาง เป็นปัจจัยน้อย และเป็นปัจจัยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) ถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการดำเนินการพัฒนาฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และด้านสังคมสงเคราะห์

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ มีดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ
2. ศึกษาขอบข่ายนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่ทำการวิจัยทุกตัวแปร
3. สร้างข้อคำถามของเกี่ยวกับปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบข้อคำถาม และหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) กับนิยามศัพท์เฉพาะ
5. นำไปวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) = 0.96

6. นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม
7. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการทางกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่า ความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach (1990) ของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.98
8. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง กับคนพิการที่เข้ารับการฟื้นฟูอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 205 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 205 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence: IOC) และ ค่าความน่าเชื่อถือ (reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (alpha - coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach Alpha)
2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการทางกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการทางกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการทางกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตาม เพศ อายุ และสถานภาพสมรส กรณีมี 2 กลุ่มใช้การทดสอบค่าที (t test) กรณีมากกว่า 2 กลุ่มใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffé
5. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามปลายเปิด ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จับประเด็น แล้วนำประเด็นที่มีความคล้ายคลึงกันมาจัดเป็นกลุ่มเดียวกัน และนำเสนอโดยการพรรณนา

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ปัจจัยการฝึกอาชีพด้าน	$\bar{x}$	SD	แปลค่า
ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	4.31	.571	มาก
ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม	4.13	.570	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ	4.20	.657	มาก
ด้านสังคมสงเคราะห์	4.29	.697	มาก
รวม	4.24	.583	มาก

จากตาราง 1 พบว่า คนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีปัจจัยการฝึกอาชีพ รายด้านโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$) และรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.31$) รองลงมา คือ ด้านสังคมสงเคราะห์ ($\bar{x} = 4.29$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ($\bar{x} = 4.20$) และด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม ($\bar{x} = 4.13$)

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามเพศ

ปัจจัยการฝึกอาชีพด้าน	เพศชาย		เพศหญิง		t	sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.72	.62	3.89	.48	-2.25*	.025
2. ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม	3.58	.70	3.87	.66	-3.18*	.002
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ	3.62	.67	3.69	.50	-.85	.399
4. ด้านสังคมสงเคราะห์	3.63	.57	3.59	.48	.48	.631
รวม	3.64	.56	3.76	.41	-1.82	.070

* $p < 0.05$

จากตาราง 2 พบว่า คนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยการฝึกอาชีพปัจจัยการฝึกอาชีพ โดยภาพรวม และรายด้าน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และด้านสังคมสงเคราะห์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามอายุ

ปัจจัยการฝึกอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ด้านครูผู้สอนและ กิจกรรมการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.68	2	.84	2.67	.074
	ภายในกลุ่ม	27.69	88	.31		
	รวม	29.38	90			
ด้านหลักสูตรวิชาชีพ ที่ฝึกอบรม	ระหว่างกลุ่ม	2.73	2	1.36	4.25*	.013
	ภายในกลุ่ม	26.58	88	.30		
	รวม	29.31	90			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการ บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2.07	2	1.03	2.48	.089
	ภายในกลุ่ม	36.75	88	.41		
	รวม	38.45	90			
ด้านสังคมสงเคราะห์	ระหว่างกลุ่ม	5.35	2	2.67	6.12*	.003
	ภายในกลุ่ม	38.45	88	.43		
	รวม	43.80	90			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.19	2	1.09	3.40*	.038
	ภายในกลุ่ม	28.37	88	.32		
	รวม	30.56	90			

*p < 0.05

จากตาราง 9 พบว่า คนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยการฝึกอาชีพ โดยภาพรวม และรายด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม และ

ด้านสังคมสงเคราะห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำแนกตามสถานภาพสมรรถ

ปัจจัยการฝึกอาชีพ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
ด้านครูผู้สอนและ กิจกรรมการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	5.40	2	2.70	9.91*	.000
	ภายในกลุ่ม	23.97	88	.27		
	รวม	29.38	90			
ด้านหลักสูตรวิชาชีพ ที่ฝึกอบรม	ระหว่างกลุ่ม	3.17	2	1.58	5.34*	.006
	ภายในกลุ่ม	26.29	88	.29		
	รวม	29.31	90			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการ บริการ	ระหว่างกลุ่ม	4.66	2	2.33	6.00*	.004
	ภายในกลุ่ม	34.19	88	.38		
	รวม	38.86	90			
ด้านสังคมสงเคราะห์	ระหว่างกลุ่ม	.78	2	.39	.79	.454
	ภายในกลุ่ม	43.02	88	.48		
	รวม	43.80	90			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.47	2	1.23	3.88*	.024
	ภายในกลุ่ม	28.08	88	.31		
	รวม	30.56	90			

*p < 0.05

จากตาราง พบว่า คนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ที่มีสถานภาพสมรรถต่างกัน มีปัจจัยการฝึกอาชีพ โดยภาพรวม และรายด้าน ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสังคมสงเคราะห์ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการ ในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่ (คน)
ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	
ผู้สอนควรเอาใจใส่และคอยดูแลให้คำปรึกษามำเสมอ	15
อธิบายก่อนลงมือปฏิบัติทุกครั้ง	10
ตรงต่อเวลา	8
เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซักถาม	7
เข้าใจธรรมชาติความพิการ	5
ใจดีมีความเป็นกันเองกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	1
ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม	
หลักสูตรมีระยะเวลาในการฝึกอบรมน้อยเกินไป	20
หลักสูตรควรมีความหลากหลาย	17
หลักสูตรควรเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	13
หลักสูตรควรเน้นการปฏิบัติให้มากกว่าทฤษฎี	9
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ	
กฎระเบียบมีความเคร่งครัดเกินไป	30
คนพิการทุกประเภทควรมีความเท่าเทียมกัน	25
ห้องน้ำควรเหมาะสมกับความพิการ	24
ที่พักผ่อนควรมีความสะดวกมากกว่านี้	24
ควรมีแพทย์หรือพยาบาลในการตรวจรักษาพยาบาล	23
สถานที่ฝึกอบรมควรมีความสะดวกมากกว่านี้	20
ด้านสังคมสงเคราะห์	
ควรที่หน่วยงานให้ความช่วยเหลือในด้านการเงิน	35
ควรมีข่าวสารเกี่ยวกับคนพิการและการให้ความช่วยเหลือ	28
ควรมีหน่วยงานการให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ	20

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่ (คน)
ควรมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายและสิทธิของคนพิการ	19

จากตาราง 5 พบว่า คนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัจจัยการฝึกอาชีพ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรเอาใจใส่และคอยดูแลให้คำปรึกษาสม่ำเสมอ อธิบายก่อนลงมือปฏิบัติทุกครั้ง ตรงต่อเวลา เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซักถาม เข้าใจธรรมชาติความพิการ และใจดีมีความเป็นกันเองกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม หลักสูตรมีระยะเวลาในการฝึกอบรมน้อยเกินไป หลักสูตรควรมีความหลากหลาย หลักสูตรควรเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และหลักสูตรควรเน้นการปฏิบัติให้มากกว่าทฤษฎี

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ กฎระเบียบมีความเคร่งครัดเกินไป คนพิการทุกประเภทควรมีความเท่าเทียมกัน ห้องน้ำควรเหมาะสมกับความพิการ ที่พักผ่อนควรมีความสะอาดมากกว่านี้ ควรมีแพทย์หรือพยาบาลในการตรวจรักษาพยาบาล และสถานที่ฝึกอบรมควรมีความสะอาดมากกว่านี้

ด้านสังคมสงเคราะห์ ควรมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือในด้านการเงิน ควรมีข่าวสารเกี่ยวกับคนพิการ และการให้ความช่วยเหลือ ควรมีหน่วยงานการให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และควรมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายและสิทธิของคนพิการ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

จากผลการวิจัย ปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาสรุป

1. ปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขต กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พบว่า เพศต่างกัน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม อายุต่างกัน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม และด้านสังคมสงเคราะห์ และสถานภาพ

สมรสต่างกัน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ

3. ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ควรมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือในด้านการเงิน ภาวะเบี้ยมีความเคร่งคัดเกินไป และควรมีข่าวสารเกี่ยวกับคนพิการและการให้ความช่วยเหลือ และอภิปรายผล ดังนี้

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า คนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ให้ความสำคัญต่อปัจจัยการฝึกอาชีพ โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนพิการรับรู้ว่าคุณค่าของตนเองมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ มีสิทธิและเสรีภาพแห่งบุคคล ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ระบุว่า คนพิการมีสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ การมีงานทำ โดยปราศจากการแบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ถิ่นกำเนิด เพศ อายุ หรือสถานะภาพ (National Office for the Promotion and Development of Quality of Life for Persons with Disabilities, 2009) จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้คนพิการมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพของตนเอง แต่ด้วยความผิดปกติต่าง ๆ จึงทำให้เกิดความต้องการปัจจัยการฝึกอาชีพอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Kaewkrueawan. W. (2001) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพคนพิการ: ศึกษากรณีคนพิการทางร่างกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพคนพิการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ Lamniam. C. (2002) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งเสริมสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ พบว่า ครอบครัวมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของในการส่งเสริมสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบ ปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีเพศ ต่างกัน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยการฝึกอาชีพ ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สังคมไทยส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่าเพศชายเป็นเพศของผู้ผู้นำ เพศหญิงเป็นเพศของผู้ตาม ดังนั้นผู้ชายจึงต้องดิ้นรนฝึกอาชีพเพื่อประกอบอาชีพ เลี้ยงดูครอบครัว จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้คนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีเพศ ต่างกัน มีปัจจัยการฝึกอาชีพ ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

สอน และด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Singwee. C. (2005) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางร่างกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า คนพิการทางร่างกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการปัจจัยในการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านครูผู้สอน และกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม แตกต่างกัน ส่วนโดยภาพรวมและรายด้าน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และด้านสังคมสงเคราะห์ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนพิการมีสภาพความพิการเหมือนกัน คือ ความพิการทางร่างกาย เมื่อเข้าไปฝึกอาชีพจึงมีจุดประสงค์ และความต้องการปัจจัยในการฝึกอาชีพ เหมือน ๆ กัน จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการทางร่างกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีเพศ ต่างกัน ให้มีความสำคัญต่อปัจจัยการฝึกอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และด้านสังคมสงเคราะห์ ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kaewkrueawan. W. (2001) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพคนพิการ: ศึกษากรณีคนพิการทางร่างกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์ พบว่า เพศไม่มีอิทธิพลต่อปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพคนพิการ โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และด้านสังคมสงเคราะห์

3. ผลการเปรียบเทียบ ปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีอายุต่างกัน ให้มีความสำคัญต่อปัจจัยการฝึกอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม และด้านสังคมสงเคราะห์แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มียุ่่มากต้องการความมั่นคง และมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบมากขึ้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้คนพิการทางร่างกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีอายุต่างกัน ให้มีความสำคัญต่อปัจจัยการฝึกอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม และด้านสังคมสงเคราะห์แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Assawachuang. S. (2005) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพคนพิการ: ศึกษากรณีคนพิการทางร่างกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์ พบว่า อายุมีอิทธิพลต่อปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพคนพิการ ส่วนด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนพิการที่เข้ามารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ต่างมีสภาพความพิการเหมือน ๆ กัน คือพิการทางร่างกาย มีข้อจำกัดเกี่ยวกับร่างกายเหมือน ๆ กัน ดังนั้นคนพิการจึงให้ความสำคัญต่อปัจจัยการฝึกอาชีพ ด้านครูผู้สอน และกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Thongrakkhao. T. (2001) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของคนพิการในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน: กรณีศึกษาศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า

อายุไม่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของคนพิการในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ของคนพิการพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

4. ผลการเปรียบเทียบ ปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความต้องการปัจจัยการฝึกอาชีพ โดยภาพรวม และรายด้าน ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่สมรสแล้วกับผู้ที่ยังไม่ได้สมรส ต่างมีจุดมุ่งหมายในการฝึกอาชีพที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ที่สมรสแล้วต้องการนำวิชาชีพที่ฝึกอบรมไปประกอบอาชีพเลี้ยงดูครอบครัว เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว มากกว่าผู้ที่ยังไม่ได้สมรส ดังนั้นคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน จึงให้ความสำคัญต่อปัจจัยในการฝึกอาชีพ โดยภาพรวม และรายด้าน ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Assawachuang. S. (2005) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของคนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพศึกษากรณีศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง จ. สมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า คนพิการที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความพึงพอใจของคนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ โดยภาพรวม และรายด้าน ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ แตกต่างกัน ส่วนด้านสังคมสงเคราะห์ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนพิการทุกคนที่เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ ย่อมต้องการความช่วยเหลือด้านสังคมสงเคราะห์เหมือน ๆ กัน ไม่ว่าสถานภาพสมรสของแต่ละคนจะเป็นอย่างไร ทุกคนต้องการความช่วยเหลือ ดูแลเหมือน ๆ กันทุกสถานภาพ ดังนั้นจึงทำให้คนพิการที่มีสถานภาพต่างกัน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยการฝึกอาชีพ ด้านสังคมสงเคราะห์ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Singwee. C.(2005) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางร่างกาย ในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า คนพิการทางร่างกาย ในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกัน ในด้านสังคมสงเคราะห์

5. ผลการศึกษาความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า

ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรเอาใจใส่และคอยดูแลคำปรึกษาสม่ำเสมอ อธิบายก่อนลงมือปฏิบัติทุกครั้ง ตรงต่อเวลา เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซักถาม เข้าใจธรรมชาติความพิการ และใจดีมีความเป็นกันเองกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ดังนั้น ครูผู้สอนในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ควรเอาใจใส่ดูแลคำปรึกษาสม่ำเสมอ อธิบายอย่างละเอียดก่อนลงมือปฏิบัติทุกครั้งไป ที่สำคัญผู้สอนต้องตรงต่อเวลา เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซักถามได้ตลอดเวลา โดยเข้าใจถึงธรรมชาติของคนพิการและความพิการ

และมีความเป็นกัลยาณมิตรใจดีมีความเป็นกันเองกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนจะทำให้ผู้เข้าฝึกอบรมคลายความกังวล

ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม หลักสูตรมีระยะเวลาในการฝึกอบรมน้อยเกินไป หลักสูตรควรมีความหลากหลาย หลักสูตรควรเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และหลักสูตรควรเน้นการปฏิบัติให้มากกว่าทฤษฎี ดังนั้น ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรปรับระยะเวลาในการฝึกอบรมให้เพิ่มมากขึ้น เพิ่มหลักสูตรให้หลากหลายหลักสูตรในการฝึกอบรม แต่ละหลักสูตรต้องเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานด้วย และแต่ละหลักสูตรควรเน้นการปฏิบัติให้มากขึ้นกว่าเดิม

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ภาระเบียดเบียนมีความเคร่งคัดเกินไป คนพิการทุกประเภทควรมีความเท่าเทียมกัน ห้องน้ำควรเหมาะสมกับความพิการ ที่พักผ่อนควรมีความสะดวกมากกว่านี้ ควรมีแพทย์หรือพยาบาลในการตรวจรักษาพยาบาล สถานที่ฝึกอบรมควรมีความสะดวกมากกว่านี้ ดังนั้น ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ควรมีความเคร่งคัดในเรื่องของภาระเบียดเบียนมากนัก ให้ความเท่าเทียมกันกับคนพิการทุกประเภท จัดห้องน้ำให้เหมาะสมกับความพิการและมีเพียงพอกับความต้องการ จัดที่พักผ่อนที่เอื้ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีแพทย์หรือพยาบาลในการตรวจรักษาพยาบาลไว้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเมื่อยามเจ็บป่วย หรือเกิดอุบัติเหตุ และควรจัดสถานที่ในฝึกอบรมให้มีความสะดวกมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

ด้านสังคมสงเคราะห์ ควรมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือในด้านการเงิน ควรมีข่าวสารเกี่ยวกับคนพิการ และการให้ความช่วยเหลือ ควรมีหน่วยงานการให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และควรมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายและสิทธิของคนพิการ ดังนั้น ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือในด้านการเงิน มีบริการข่าวสารเกี่ยวกับคนพิการและการบริการให้ความช่วยเหลือคนพิการ มีหน่วยงานการให้คำปรึกษาแก้ปัญหาต่าง ๆ และมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย และสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1. ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรเอาใจใส่และคอยดูแลให้คำปรึกษาเป็นพิเศษ ตลอดเวลาในฝึกอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ
2. ด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม ควรเพิ่มเวลาในการอาชีพให้กับคนพิการในฝึกอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ ให้มากขึ้นกว่าเดิม อาจจะต้องใช้เวลาฝึกจนผู้พิการมีความเชี่ยวชาญ จนแน่ใจว่าคนพิการจะสามารถออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ควรสร้างห้องน้ำให้เหมาะสมกับสภาพความพิการ
4. ด้านสังคมสงเคราะห์ ควรมีหน่วยงานให้ความช่วยเหลือในด้านการเงิน โดยเฉพาะเรื่องการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพแก่คนพิการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษา ปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในสถานที่อื่น ๆ เช่น อาจแบ่งเป็นแต่ละภาค
2. ควรศึกษา ผลกระทบของความพิการต่อการฝึกอาชีพ ของคนพิการแต่ละประเภทต่าง ๆ
3. ควรศึกษาความคาดหวังในการเข้ารับการฝึกอาชีพของคนพิการทางกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ
4. ควรมีการติดตามประสิทธิภาพในการทำงานของคนพิการ ที่จบหลักสูตรการฝึกอาชีพของคนพิการทางกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ว่ามีความสามารถในการปฏิบัติงาน และประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของนายจ้างหรือไม่

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

การศึกษาปัจจัยการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ได้ค้นพบองค์ความรู้ว่า คนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ต้องการปัจจัยการฝึกอาชีพ อยู่ในระดับมากซึ่งมีด้านที่ต้องให้ความสนใจตามลำดับต่อไปนี้ ด้านครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และด้านหลักสูตรวิชาชีพที่ฝึกอบรม จากองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ สำหรับการฝึกอาชีพของคนพิการในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของคนพิการที่มาฝึกอาชีพ โดยเฉพาะด้านเกี่ยวกับครูผู้สอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ควรให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างการฝึกอาชีพ มีการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอาชีพให้เข้าใจง่าย โดยให้มีผู้ตอบคำถามชี้แจงข้อสงสัยและให้คำแนะนำ

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2561). ค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2561, จาก

<http://202.151.176.107:8080/public/health.do?cmd=goView&id=78>.

กิตติยา รัตนกร. (2531). *คนพิการ: การสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพ*. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- เฉลิมขวัญ สิงห์วี. (2548). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูศรี หล้าเนียม. (2545). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งเสริมสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณอมศรี ทองรักษา. (2544). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของคนพิการ ในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน: กรณีศึกษาศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิจิตร แก้วเครือวัลย์. (2544). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพคนพิการ: ศึกษากรณีคนพิการทางร่างกายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการกรมประชาสงเคราะห์*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- คันสนะ อัสวช่วง. (2548). *ความพึงพอใจของคนพิการที่เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพศึกษากรณีศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง จ.สมุทรปราการ*. ปริญญานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2552). *ประกาศการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- อิสริยาภรณ์ อาภรณ์รัตน์. (2554). *การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการฝึกอาชีพของบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เข้ารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฝึกอาชีพ*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper & Row. pp. 202-204.
- Herzberg, Frederick ; Mausner Bernard; and Snyderman, Block. (1959). *The Motivation to Work*. New York: John Wiley Inc.
- Krijcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). *Determining simple size for research activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

Translated Thai References

- Assawachuang. S. (2005). Satisfaction of people with disabilities who received vocational training in the case of Phra Pradaeng Vocational Rehabilitation Center for the Disabled. Samut Prakan Province Master of Economics Thesis, Srinakharinwirot University.(in Thai)
- Apornrat. I. (2011). A study of the problems and needs of vocational training of persons with intellectual disabilities who receive vocational training in vocational training centers. Master of Education Thesis, Srinakharinwirot University. .(in Thai)
- Department of Promotion and Development of Quality of Life for Persons with Disabilities. (2018). Retrieved on 20 February 2018, from <http://202.151.176.107:8080/public/health.do?cmd=goView&id=78>. .(in Thai)
- Kaewkrueawan. W. (2001). Factors influencing the development of the potential of people with disabilities: A study of the case of physically disabled people in the Vocational Rehabilitation Center for the Disabled, Department of Public Welfare. Master of Social Work Thesis, Huachiew Chalermprakiet University. .(in Thai)
- Rattanakorn. K. (1988). Disabled People: Welfare and Rehabilitation. Bangkok: Faculty of Social Administration, Thammasat University. .(in Thai)
- Lamniam. C. (2002). Factors influencing family decisions in promoting disabled members into welfare homes. Department of Public Welfare. Master of Social Work Thesis, Thammasat University. .(in Thai)
- National Office for the Promotion and Development of Quality of Life for Persons with Disabilities. (2009). Announcement of development Society and human security Regarding types and criteria for disability. Bangkok: National Office for the Promotion and Development of Quality of Life for Persons with Disabilities. Ministry of Social Development and Human Security. .(in Thai)
- Singwee. C. (2005). Factors affecting the quality of life of physically disabled people in vocational rehabilitation centers for the disabled. In Bangkok and surrounding areas. Master of Science Thesis, Kasetsart University. .(in Thai)
- Thongrakkhao. T. (2001). Factors related to satisfaction of people with disabilities. Entering the labor market: A case study of Phra Pradaeng Vocational Rehabilitation Center for the Disabled Samut Prakan Province. Master of Arts Thesis, Kasetsart University. .(in Thai)

